

PENTTI SAARIKOSKI

KARANLIĞIN DANSLARI

Çeviren: Kemal Özüdoğru

Pentti Saarikoski

KARANLIĞIN DANSLARI

Fince aslından çeviren
KEMAL ÖZÜDOĞRU

DÜZLEM YAYINLARI

Düzlem Yayınları: 17
Çağdaş Şiir Kitapları : 1

Birinci Basım: Mart 1993
Cağaloğlu Yokuşu Evren Han 58, İstanbul. 513 88 54
Dizgi: Düzlem Yayınevi
İç ve Kapak baskısı: Yön Matbaacılık
Cilt: Esra Mücellithanesi

İÇİNDEKİLER:

Çevirenin Önsözü 7
Finlandiya'dan Usta Bir Ses: Pentti Saarikoski 9
Karanlığın Dansları 15
Dansa Davet 49
Dağdaki Dans Yeri 52
Bölge 62
Mutlu Bir Zaman 63
Stalin'in Başının Üstünden Bakıyorum 64
Nereye Gidersem Giderim 66
Şarkı Şarkıdan Uzakta 67
Gerçekten Ne Oluyor 68
Dünyadan 72
Şiirler ve Hipponaks'ın Şiirleri 72
Şiirler 78
Diğer Şiirler 78

ÇEVİRENİN ÖNSÖZÜ

Fin şiiri popüler bir şiirdir. Fin halkı da halkımız gibi şiir seven bir halktır. Çağdaş Fin şiirinin Eeva - Liisa Manner (doğumu 1931) Paavo Haavikko (doğumu 1931) gibi uluslararası üne sahip birçok usta şairi vardır. Pentti Saarikoski (1937 - 1983) de bunlardan biridir. Bu değerli şairi Türk okuyucusuna tanıtma hususunda Fince'den çeviriye özveriyle katkıda bulunan hayat arkadaşım Pirkko Anneli Özüdoğru'ya ve basılması için sürekli teşvikte bulunan Düzlem Yayınevi sahibi sayın Tarık Tanju Kaşkal'a en içten teşekkürlerimi sunarım.

Kemal Özüdoğru
1993, Yeniköy

FİNLANDİYA'DAN USTA BİR SES
PENTTI SAARIKOSKI
(1937 - 1983)

Postmodern Fin şairlerinin en yetkinlerinden biri olan Pentti Saarikoski bugün Rusya sınırları içinde kalan Karelya'da doğmuştur. Rusya'nın Karelya'yı işgal etmesiyle birlikte ailesi ile Helsinki'ye göçmüştür.

Pentti Saarikoski'ye yirmi yaşlarının başlarında Helsinki publarında sıkca rastlamak mümkündür. O yıllarda üne kavuşmuş ve ününden memnun dünyayı değiştirmeye soyunmuş kendinden emin bir şairdir. Aradan geçen yirmi yıl içinde, kısacık hayatının sonuna doğru onu görenler ise aradan geçen zaman içindeki değişiminden hayrete düşebilirler. O yirmi yaşlarının kısa siyah saçlı, gülümseyen şairi taranmamış kabarık saçlı "Kalavela" sakalı taşımakta ve başındaki islenmiş kırmızı takkesi ile bir şairden ziyade bir din adamına benzemektedir. Gençken Lorca'yı andırmaktadır. Son yıllarında ise ünlü Fin destanı "Kalavela"nın kahramanı "Väinömöinen"e benzemiştir. Savaş sonrasının enkaz haline gelmiş Finlandiya'sında yeni bir ruhla birlikte yıldızların ışığını yakalama azmindedir. İnsanlara alçak gönüllü insanlığı hatırlatmaya çalışır.

Kimseden korkmuyorum. Bu dünyanın
insanlarını seviyorum.
Herkes iyi olsun istiyorum,
politikam
birbirimizi sevmeliyiz
didişerek değil dostlar gibi anlaşarak

Üzüm taneleri gibi bir arada.

Saunayı ısıtıp
oturmalıyız.
soluk soluğa
öyle yapmalıyız.

Saarikoski hayatında ve şiirinde zayıflık, aşk, teselli ve umut etrafında dolanır durur. Kendi zayıflığını hiç utanç duymadan ve bilinçli bir şekilde dile getirir. Üniversiteye öğrenim için değil fakat kendini yetiştirmek üzere devam etmiş halk şiiri, Yunanca ve Latince derslerini hiç aksatmaksızın büyük bir sadakatle izlemiştir. Dünya edebiyatının çevrilmesi en güç yazarları Joyce ve Homer'in eserlerini Fince'ye kazandıran kendisidir. Helsinki argosonu radikal bir yolla ilk olarak kitaplara sokan da odur. Şiirinde ritm, müzik, gözlem, yoğun içerik, yan yana ve iç içe yer alır. Şiirinin dili sadedir. Onun şiiri azalmakta olan iyimserliğin ruhsal ve entelektüel arenasıdır. Genç bir adam olarak sosyalizme gönül verir. Marksist politikaya yönelir. Bütün kurum ve konularla –kilise, devlet, silahlı kuvvetler, seksüel konular– ilgili tabuları yıkmak ve putları kırmak üzere bütün maharetini kullanır. Parti disiplininin totaliterizmini kendi hür ruhuna aykırı bulduğundan onu da eleştirmekten geri kalmaz. Dünyayı değiştirmek isteyen bir şairdir. Dünyayı sonsuz olarak var olan labirent ve içindeki minotaur ile kendini ise sonsuz akışta danseden Heraklit ile özdeşleştirir ve bunun şiirini yazar. Son kitabı "Karanlığın Dansları" Saarikoski'nin şaheseridir. Bu şiirinde ışık ve dans organizasyonu öylesine yeni bir ritm ve müzikle ilerler ki Saarikoski'nin ölümün arasıra tekrarlanan çağrısını işittiği farkedilir. Şiir Heraklit'in dansıdır. Karanlık, bilindiği gibi Heraklit'in lakabıdır. Saarikoski kendini Heraklit ile özdeşleştirir. Şiirde zaman zaman nefis bir neşe ve bu dünyanın nasıl işlediğinden haberdar olmanın

kurnaz bilgeliği vardır. Şiir Saarikoski'nin kendi ölümünün bilincinde oluşuyla ve onu kendinin bütün kusurları ile sevgi, aşk ve humorla yavaş yavaş, sindire sindire kabullenmekte oluşuyla ek bir dokunaklılık kazanır. Şiir gelmekte olan kendi ölümünün duyurusu ile başlar. Çok güzel bir kız bir yandan dondurmasını yalarken ona, "– seni karanlığa götürecek olan ışığım" demektedir. Kız şiirde aralıklı olarak görünür. Sonunda tekrar gelir. O ölümden korktuğu için kızı öldürmeye niyetlenir. Fakat kız ona Minotaur'un labirentinde uyuduğunu söyler. Ve bu rahatlıkla o kızla yıldızları görmeye gider. Bu eser aynı zamanda bir "Dans" üçlemesinin son kitabıdır. Eleştirmenlere göre tüm çalışmaları bu kitabın hazırlayıcısı olarak kabul edilebilir. Elinizdeki kitap Pentti Saarikoski'den seçme şiirlerle üçlemenin ikisinden örnekleri ve şaheseri olan "Karanlığın Dansları" kitabının tam çevirisini içermektedir.

Son yıllarını Norveç'li eşiyle beraber İsveç'te yaşayan Pentti Saarikoski erken ölümle yüzyüze gelince doğum yeri yakınındaki Ladoga gölünde bulunan bir adada gömülmeyi vasiyet etmiş ve oraya gömülmüştür.

Finlandiya'nın en büyük iki edebiyat ödülü olan Alexis Kivi (1974) ve Fin Kültür Vakfı (1975) ödüllerini alan Pentti Saarikoski'nin şiirleri belli başlı dillere çevrilmiştir ve çevrilmektedir.

Eserleri:

Runoja (Şiirler) 1958,
Toisia runoja (Diğer Şiirler) 1958,
Runot ja Hipponaksin runot
(Şiirler ve Hipponaks'ın Şiirleri) 1959,
Maailmasta (Dünyadan) 1961,
Mitä tapahtuu todella (Gerçekten Ne Oluyor?) 1962,
Runot 1958 – 1962 (Şiirler 1958 – 1962) 1964,

Kuljen missä kuljen (Nereye gidersem Giderim) 1965,
Äänеen (Yüksek Sesle) 1966,
Laulu laululta pois (Şarkı Şarkının Dışında) 1966,
En soisi sen päättyvän
(Bitmesine İzin Vermeyeceğim) 1968,
Katselen Stalinin pään ulos
(Stalin'in Başının Üstünden Bakıyorum) 1969,
Onnen aika (Mutlu Bir Zaman) 1971,
Alue (Bölge) 1973,
Ja meille jäi kiireetön ilta
(Acele Bitmeyen Gece) 1975,
Tanssilattia vuorella (Dağdaki Dans Yeri) 1978,
Tähänastiset runot (Derlenmiş Şiirler) 1978,
Tanssiinkutsu (Dansa Davet) 1980,
Hämärän tanssit (Karanlığın Dansları) 1983.

KARANLIĞIN DANSLARI

KARANLIĞIN DANSLARI

1983

karahindiba kadar güzel
bir kız
elimden tuttu ve dedi ki
Ben ışığım seni karanlığa götürecek

Böbürlenecek bir şey değildi hasat topladığımda patatesleri
yaz kuraktı, ben tembeldim
karahindiba kadar güzel
Yan yana sıkışıp uyumalıyız
ayaklarımız kıvrılmış
bu yataklar bizim ölçümüzdeki insanlara göre değil
Saksağanlarla konuşuyorum diyorum ki
dünyanın tüm insanları
benim çocuklarımdır ve sen ışıksın
karahindiba kadar güzel
beni karanlığa götürecek
İyi ve kötü bilgileri özümsedim, gökyüzü bulutlu
felsefeler ve politikalar kurumuş dallar gibi düşüyorlar

delegasyon ve teoriyken
Yaprakları tırmıkla topladım, saydım
buradaki sekizinci sonbaharımı
deniz simsiyah, düşündüm
imparatora yazmayı, onu küçümsüyorum
Dağ yamacı kadar yeşil bir şey
olamaz tan ağarırken
Ben bir mantar uzmanıydım, kendini yetiştirmiş
ormana gittim elime aldım onu

rengini inceledim, bir parçayı ısırıp dilimin üstüne aldım
tattım tükürdüm
şimdi buradayım

siyah ekmek ve peynir
masanın üstünde şarap şişesi, sigaralar elmalar
yerde mavi kahve kabında pasrengi sonbahar kızıllığı
siyah ekmek ve peynir yiyorum
şarap ve sigara içiyorum
Şimdi elmaları ayıklıyorum
kamışları ekliyorum sonbahar kızıllığına
Yolda bir otomobil gidiyor, araziye sapıyor
bina beyaza boyanmış

Ben yolum
boyunca yürüdüğüm
delegasyonum, teoriyim.
Yaşlı ve ünlü bir adam olduğumdan
zorlukla bu göreve seçilmiş
dağa çıkmaya, eteğine
ki oradan dünyaya bakacağım
sürülmüş tarlalar, denizin
insanları işlerinde, bir işçi
betoniyeri döndürüyor bir çiftçi
inceleme yapıyor
yeni sürülmüş tarlasında, postanede
postayı ayırıyorlar ve mezarlıkta
haçlar çürüyorlar
Dağa çıkıyorum vedalaşmaya
şiirlerle, onlar burada, yontulmuş heykellerdir
artık adlarını anmaya ihtiyacım yok
kitaplar yazdılar dinler kurdular buyurdular

kendilerini mumyalatmayı ve mumyalandılar
Bu yıl ağaç çilekleri önce olmadılar
sonra yetiştiler
ufacıktan yağmur yağdığında tatsızlaştılar
Kayanın üstüne oturdum, şimdi oturduğum kayanın
düşündüm
Bu dünya sadece bir mezarlık
ve ayrılıktan ibaret ve sonunda
gidiyorum kimse yok vedalaşacak
ve mezarın üzerine çürümeye haç koyacak
karanlıklar geliyor ve günler
birbirinden ayrılıyor leş kokan vagonlar gibi
Güneşin korumasından kurtulmuş onlar
sanat yaratıyorlar
ki onlara bütün kiliseler
ileniyorlar, gördüğüm
o el ifadesi unutulamaz hiçbir zaman

Sen buraya çağrılmadın burada şehirlerde
de değildin, akşamları
özlüyorum ve yalnızlığı ki o tek yaşama biçimi
o şehri de özlüyorum telefon rehberinin
kitapseverlerin bulunmaz hint kumaşı olduğu
orada oturdum nehrin kıyısında hiçbir şey düşünmeden
sonra diğer bir şehri fakat o zaman bahar
veya yaz mıydı
büyük şairlerin mısralarını okudum binaların duvarlarından
Yalnızlıklar, şehirler
trafiğin sıkıştığı
henüz yolların genişliğine ve az otomobile rağmen ben
henüz anlamışken bunun niçin kaçınılmaz olduğunu
onu nasıl anlatayım

özlüyorum, gün elimde kötü patates gibi
teknede oturdum
diğerleri
çoktan ölmüşler ya da başka bir şehirde yaşıyorlar

Bir hamle geceyi kısaltmaz
duman yere çöküyor
şimdi hatırlamaya başlıyorum
çöplükte bir potin bulmuştum
onu tavana astım
pabucun içine uygun bir teneke kutu koydum
potinin asıldığı ipe başka bir ip bağladım
onun serbest ucuna pantolon askımı bağladım
şimdi bir kültablam olmuştu.
Bir hamle geceyi kısaltmaz, bir şarkı genişletmez küreği
Şimdi hatırlıyorum, duman yere çöktü
bir akçaağacın dalını tuttum
işe kabul edilmiştim

Karanlık dans ediyor
yapayalnız, ağaçlar onunla konuşmuyorlar
kuş
bakmıyor
ayı inine gitti
uyumaya, artık uyanmayı düşünmüyor
Karanlık dansediyor
o unutmuş
sadece ne olduğunu değil anısını da
örümcekleri araştır, ağı
örümceğin yüzü ve parmakizleridir.
Ağaçların başka yapacakları var onlar silkmeli
yapraklarını

Karanlık dansediyor
devlet işlerine o da bakıyordu, iyi kavramıştı onları
astlarının ruhsal hayatlarını ve
davranışlarını öğrenmişti
Bir örümceğin ağı diğerine benzemez, akşama bozulur
onarılamaz örümcek ölmez
Karanlık dansediyor
Devlet memuruyken keşfetmişti
mestektaşlarının
devlet
ekonomi yönetimi
hakkındaki fikirlerini bir yandan
kendi güçleri söz konusuyken heveslerine
diğer yandan komşu devlet liderlerinin
ekonomik deneyimsizliğine dayandırdığını
Kuş bakmıyor, fundalıklar sarkıtlar kadar sert, örümcek
ölmez sadece ağı bozulur, çiy
sabahleyin saç teli gibi durur ağın örgüsünde
Karanlık dansediyor
o düşündü
ki güneş
her gün yeni
bir örümcek ağı gibidir
O düşündü ki ayının uykusu onun işi ve düşündü ki
rüya dünyası evrenin temelidir
serin koruluğa gitti
düşünürlerin toplandığı
şarap içerek ve konuşarak
Karanlık dansediyor, ayı uyuyor
çok geçmeden örümcek başlayacak ağını örmeye yeniden
Onun teorisi düşünürlere ilginç gelmedi
köpek, ve daha yakından bakınca

bir mısır prensesi
iki hizmetçinin takip ettiği
selamlaşmaya geldi
hiçbir şeyle ilgisini çekemedim
hedef tahtası gösterdim, İngiliz hedef tahtası
o siyah bir disktir ortasından
sarı ışınlar çıkan
ışınları çemberden dışarı çıkamaz, dedim ve gösterdim
burada kuzeyde, anlattım
asarlar güneşi
kış boyunca bir ağaç dalına
Babamın gücü güneşinkinden daha büyüktür
dedi prenses
hiçbir dernek veya organizasyon kurmayın

Rüzgâr başlıyor, eve geliyorum
mantar toplamaktan
sepetimde mantarlar var
Yol üzerinde kum tanelerinin gölgeleri uzundur
öğlen olduğu halde
topladığım mantarları gururlu bir gözle seyrediyorum
O evde oturduğumu bilmeseydim, orada mutlu
insanların oturduğunu düşünecektim
elyazım buruşuyor ve küçülüyor, yazı benim derimdir
Evde mantarları pişirmeye başlıyorum
halen hatırlıyorum, geçen sene
evde ve konakta o kadar çok insan vardı ki
şimdi hiç kimse yokken
bana dar geliyor
patates tenceresi fokurduyor
Onlar yaşayan insanlar değil
fakat ölüm onları benden ayırmadı

hayat ayırdı beni onlardan
Bir haritayı inceledim, kıyı her zaman
öbür kıyıya ulaşamazdı
göller doğardı
derin göller
ve daha sığ olanlar
yüzler arasında gölcükler ve su birikintileri kalırdı
peki o zaman ayak parmakları, soğuk ayak parmakları
nasıl birleşecekler
tropikler birbirine kök saldığı zaman

Atlar elimden ekmek yiyor, gece dönüyor
geniş yatağında uykusu gelmeyen bir imparator gibi
Ellibeş kızılağaç yaprağı dedim
vergi memuru varlığımı sorduğunda

ardıçların arasından ve taş duvarın oyuklarından
içki şişesini aradım orada bir yere sakladığım
Burnu havada bir kız dondurma yalayarak geldi ve dedi ki
sen acayipsin
her zaman yolu arıyorsun
dağdan, ormandan
ve karanlığından çıkmaya
çağırıyorsun
ölmüş arkadaşlarını
özlediğin
saçlarını özleyen keller gibi, bunu anlamıyor musun
Kız dondurmasını yalıyordu, kibirliydi
sen anlamıyorsun
karanlıkta
en kırmızısı kırmızının
donmuş kızılcık kırmızısı bile siyah görünür

senin arkadaşlarına da böyle oldu
ben ışığım
seni karanlığa götürecek
ve o zaman inekler, altı siyah benekli inek
yeşil çayırda
sağlam kemik yapısı
etli, yağlanmış bedeni
mükemmel, refah içinde sürü, altı süt veren inek
martılar topraktan gagalıyorlar
solucanları ve diğer kurtları
ineğin dört midesi var
yemek önce işkembeye gider
işkembeden börkeneğe
börkenekten geriye ağıza gelir
o zaman inek çömelerek uzanır
geviş getirir bu inek için düşünmektir ve o düşünür
uzun zaman alır yemeğin
ulaşması kırkbayıra
ve kırkbayırdan şirdene
oradan gene ilerler
ve şimdi ineğin bu yiyecekle yapacağı
yegâne entelektüel çaba
ondan kurtulmaktır

Benim doğumum bir sezgiyle
veya olağandışıyla
ilgili değildi
zaman içinde geldiğim nokta
enterasan değildi entelektüeller arasında da
gerçi hâlâ öyleleri vardı ki
kimi tanrıların birine kimi diğerine inanmıştı
fakat tanrıların arasında bir tane bile yoktu

insanı yarattığından övünç duyan, bıktırıcı bir zaman
İki
veya üç
binyıldan fazla değildi ve öylece bitti
İnsanlar doğa raştırması yapmaya başlamayacaklardı
doğa niçin araştırılmalıydı ki
labirent sadece aldatmacaydı onu ben kendim
inşa ettim, o metafor değildir
devler falan da öldürmedim
demokrasiyi de kurmadım
şehrin kızlarına dans da öğretmedim
Bıktırıcı bir zaman
savaşlarda artık asil bir şey yok
yüzlerini gizleyerek erkekler sürünüyor
taşıtlara ki onlar daha da kararan
yollardaki yegâne ışıklardır

Lady Ellen sefere çıkıyor
ve o paraları götürüyor
güvenin yemediği
pasın yoketmediği ve alacaklıların paralarını istemediği yere
Aristoteles gerçekleşen düşünün kabininde oturuyor
denize bakıyor
denize bakıyor öyle ki
sanki deniz ona bakıyor
ne düşünüyor
dünkü görünüşünü düşünüyor
televizyonda, hoşnutlukla
nankörlük dünyanın ödülüdür demişti.
Lady Ellen sefere çıkıyor
Şimdi yelkenliyle bir adayı geçiyoruz
suya dalmakta olan bir fok balığına benzeyen

Aristoteles
güverteye çıkıyor biraz temiz hava
solumaya, az sonra
uluslararası sularda olacağız, dümene geçeyim mi
dedi kaptana
Burada belki hatırlatmalıyım
beni meşgul edenlerin ölü
ve doğmamış tanrılar olduğunu
Şu bizim yaşadığımız meleklerin zamanında çok sorunsal
bir şey görmüyorum

balıkkilisesini geçiyorsun etrafına bakış atarak
helikopterden filmini çekiyorlar ekranda
gerçekte olduğun kadar anlamsız görünmen için
sana soruyorlar Aristoteles
ve onun kardeşi hakkında ne düşünüyorsun
Hoş adamlar, diyorsun
her ikisi de hoş ve zeki adamlar
Oturuyorum
yalancının sırasında
orada balıkkilisesinin duvarı önünde
kötü duygular geliyor ağza kadar midenin dibinden
Gözlerde siperlik
pazar meydanını geçiyorsun
helikopter alçalıyor
filmini çekmek için senin yaralı elin kapının kolunu
tuttuğunda
ve sonra
kahvede oturuyorsun, ben karşına oturuyorum kahve içiyoruz
diyorsun
ki onlar iyi adamlar olmuşlardı
sonra sen bana o güzel yaz gününü anımsattın

beni evin sahiline götürdüğün
tekne çok hoş şırıltılar çıkardı

Dünya
görüşünden
kaçınmalısın
dünyayı görebilmek için
Patatesler kötü, süt ekşiyor, eğer istersen
emniyetle yoldan karşıya geçmeyi
kırmızı ışık yandığında geç

Mantar toplamanın zevki biriyle beraber olmak
birbirini kaybetmemek için bağırırlar
sigara molası verirler
şimdi burada böyle oturup sigara içiyoruz
sincap çevik bir hayvan fakat tavşan
tavşanda ne var karşı olduğun
kaldırdığında
art ayaklarını şöyle
nasıl
art ayakları ön ayaklarından daha uzun
tam insanınkiler gibi
fakat onlara ön ayak denmez sadece el denir
Burada böyle otururken bunları konuşuyoruz
birbirinin sepetine bakılır
kendi sepetin gösterilir neyse toplamış olduğun
Böğürtlen toplayan
yalnız çalışır
arkadaşınla bile olsan
ancak topladığın miktarla ve daha hamarat olduğunla
övünebilirsin
ya da çöplerinin daha az olduğuyla

Bunlardan konuşuyoruz sigara içerke:
böğürtlenlerin besleyici değeri mantarınkinden
daha az değildir
fakat böğürtlen toplayıcının sosyal seviyesi
mantar toplayıcıdan daha düşüktür
Mantarın önemi niteliğinde, böğürtleninki niceliğindedir
biz bunu tartışıyoruz sigara içerken
Bazen öyle olur ki mantar toplayıcı
ve böğürtlen toplayıcı
birbirleriyle karşılaşırlar, farklı yönlerden gelerek
birbirlerini selamlamaz, iyi günler dilemezler
her ikisi de bir kütüğün üstüne otururlar
geyiklerin de trafik düzeni vardır
ve başka ne konuşurlar
çene çalarlar yosun
yolarlar ve içinde sonbaharı koklarlar, acaba
arkadaş olabilirler mi diye birbirlerini dikkatle yoklarlar
Umarım anlaşılmıştır, şimdi rüzgâr esiyor, fırtına kopuyor
baksana çam ve ladin dalları nasıl farklı davranıyorlar
fırtına geldiğinde, ve ondan öğrenin

Gökyüzü mütevazileşir

ve düşünce

hiçbir yere götürmez

biz daima

kaybolmuşuz

Bu ormandan çıkabiliriz diye düşünüyorum

Otuzbin köle gerekmişti
Laurion'un gümüş madenlerine
Sofokles'in çalışmalarına hayat boyu maddi
temel yaratmak için
ve Perikles'inkilere Atina'nın düşmesinde
rol oynayan
Bu Aperion'dur
hiç tamamlanmayan büyümenin ideolojisi
ki sen mecbursun düşüncelerini
sonuna kadar düşünmeye
akşamleyin
tanrı
dağ doruğu boyunca at sürüyor
alnı atın boynuna yaslanıyor
o hüzünlü görünüyor
Ağaca tırmanıyorum
ne oluyor diye görmek için
at donmuş yoldan aşağı gitmeye çalıştığından
Fakat ağaçtan daha iyi göremezsin

Bu evden hatırladığım sadece
merdiven tırabzanının gölgesi
giriş holü penceresinin altındaki duvara vuran
Yol yukarı ve aşağı bir ve aynı, biz
o zaman gençtik, arkadaştık
gerçekten öyle miydi
Kırmızı ensiz latalar çimenlikte karmakarışık
onlar yapıda kullanılacaktı, önemli düşünce şuydu
İnsanlar benim için binalardan daha mühim yapılardır
yol bir ve aynı, seyahat değil
bizim ütopyamız vardı, şimdi biz ana tema olduk
oturulacak yeriz biz, sinarit balığı yiyoruz

balığı sen yakalamıştın
ve onu harika hazırlamıştın
Önce, eğer hatırlarsan konuşmuştuk, şimdi
konuşmanın konusuyuz
Biz elle dokunulabilir soyutlamalarız

gün batıyor o ele
alınamadan, insan
yokoluyor
çünkü o başlangıç ve son arasındaki ilişkiyi anlamaz
Dişçide benim dişimi kompütere girdiler
şimdi o hürriyet bile
gitti
hiç olmazsa ekmek çiğnediğinde kendini
duyumsarsın fakat o yüzde iki
yönetimde olanlar
diş konularını bilmek istiyorlar
çünkü onun ruh durumuna astlarının etkisi var
böylece biri topluma tehlikeli insanlar hakkında
diş durumuna dayanarak kayıt tutabilir
Değişmezlik aramak delilik
el eldir fakat düşünce nedir
rüzgâra karşı işemeliydim
öyle ki polis karakolundan görülmesin
kıyı sularında otomobil lastikleri yüzüyor
dünya
bir an
siyah kâğıttan kesilmiş silüetler gibidir
yavaşça hareket ediyorlar, sonra
Pazarda, meydanı geçtiğimde
karşılaştığım adam şapkasını çıkararak beni selamladı
veya daha çok sanki şapka

kendiliğinden havaya yükselmişti
ve sıkıca siperinden tutmuştu
uzaklaşmasın diye kendinden

Gözlerimi açtığımda ağlayıp sızladım
burada doğmalıydım diye
o yakından gözetleyen
ve devam eden gözetlemeye, etin taze kesilmiş yüzünü
anlar
neden konuştuğumu
Esintinin kuru otları çil yavrusu gibi savurması
benim için bir olaydır bir düşünce
ki her şey üzerinden her şeyi yönetir
başlangıçta söz vardı
bu bir acı çığlığı mıydı diye düşündüm
yağlı penceresinden baktığımda
geminin kıyıya yaklaşmasına
yoksa sevinç çığlığı mıydı
ya da ofis koridorlarının labirentinde yürüyüp de
çıkış yolunu bulamadığımda
çekilen ah mıydı
aydınlığı çağıran
koltuğa gömüldüm sigara içmek için
geçen işçiler kazağıma bakıyorlar
kızgın çünkü o göstermiyor ait olduğum yeri

kuğular başlıyorlar
toplanmaya
koyda, parlementerler gibi
haberleri sorarak turluyorlar, durumlarını gözden geçiriyorlar
Kederli bir adamın yaptığı gibi öyle gözlemler yapıyorum ki
adamın teknesi

terkedilmiş çürümeye
orada oturmuş ve kürek çekmiş olan
ölü
aniden öldü, beklenmişti ölümü
çünkü yaşaması
sağlıklı değildi, kuğular
hain hayvanlardır, kötü hayvanlardır
su üstünden koşuyorlar adaların arkasına
Dönüş yolculuğu için yola çıkmalıyım, sanırım
bir adam
öldüğü
zaman
teknesine konulmalı
o kadınıdır onun
dikkatlice katranlanmış tekneye ve yakılmalı
günbatımına yakın öyle ki güneş ışınları dumanların
arasından parıldasın onu sevenler için
adamın teknesi çürümeye bırakılmamalı
Otursam mı biraz orada kulübenin basamağında

Soracaksınız ben neyim
ben her şeyim
bildiğim
soracaksınız ne zaman yola çıkacağımı
ve ne kadar kalacağımı
tekrar burada oluncaya kadar kalacağım
Başımın etini yiyeceksiniz bu aptalca sorularla
bilmek için yola çıkacağım zamanı
benim henüz bilmediğim

Kapının çıngırakları
çok hoş ses veriyor

rüzgârda
kente gittim
asma köprüyü geçerken düşündüm ki
saksağanlar gereksizce semiriyorlar ben
yiyeceği yemekten daha çok severken, ve merak ettim
şu sis miydi
yoksa zehirli gazlar mıydı fabrikadan çıkan
Bisiklet yolları boyunca oğlanlar ve kızlar
okuldan eve bisiklet sürüyorlar, düşündüm
dünyanın aktüel politik sorunlarını
kimse devlet olarak kabul edebilir mi ülkesi olmayan
bir devleti
Ben devlet miyim, günün birinde
ziyarete gelen biri
hemen asacak beni kayışıyla
son hiç
bulamaz başlangıcı,
yazdım tebeşirle karatahtaya
ve yeşil tahtaya
hatta uzun cümleler
fakat
yararsız, son başlangıcı hiç bulamaz, belki imkânsızdır
İşittiğim gün
diktatörümüzün öldüğünü
ormana yürümeye gittim
Ardıç ağacı kadar
güzel bir kız
ardımdan koştu şikâyet etmek için köpeğin kaçtığını
bu ormana girme dedim
orada aslanlar mı var dedi
Aslanlar değil ağaçlar var
oraya girersen kaybolacaksın

Köpek kaybolacak eğer ben
dedi kız omuzları üzerinden sallayıp kalçasını
Ormana girdim
yosun yumuşakça tabanıma değdi
diktatör ölmüştü
mantarı kopardım, onu kokladım, ve ormana daha derine girdim
biraz kızgın
çam ormanının karanlığına
o benim ruhum
diktatör ölmüştü, kız kütüğe oturdu
eve gitmesini söyledim, o
eve gidemem dedi, ben yolumu kaybettim
yolumu kaybedeceğimi sen söylemiştin
O zaman neden yasakladığım halde ormana girdin
Çünkü kaybolmak ne demek bilmedim
Diktatör ölmüştü
dişleri dökülmüş bir ihtiyar
bisikletle yürüdü, onu tavlaya götürdü, sordum
ormanın sahibini
Damadım dedi
O zaman damadına söyle çamları, kessin çamları
onlar için teklif alabildiğin sürece
ladinlere büyümesi için şans ver dedim
çamın görünüşü güzel fakat kâğıt için hammadde olarak
kötü bir ağaç
Sen haklısın, yoluna devam ederken bıyık altından güldü
çam kâğıt yapmak için kötü bir ağaç
eve yürüdüm, fundaları tekmeledim
kız elimi tuttu ve
küçük bir kız sesiyle dedi ki
fundalar insan dilini anlamazlar

sesler farklı yönlerden
hepsi birden
yağmur televizyon
fare
bunlar her zamanki sesler
fakat ölüden çıkan ses farklıdır
donmuş mantarın sesini hatırlatır
üzerine bastığında
Hiçbir yerde hiçbir zaman
bunu istemezdim öyle
fakat bağdaş kurup yerde oturuyorum
dizlerimin üstünde tutuyorum, onlar ki
benden evvel bu dünyayı imar ettiler
ve benden evvel rüzgârla tanıştılar

Benim hakkımda her zaman bir kuşkuları vardı ve haklıydılar
bir bakıma bunu biliyorum ve anlıyorum
ki toplum her şeyi hoş göremez
fakat benim ceketimin
gizli bir cebi var polisin bile farketmediği
cebin içinde ısıtıcılı yastık var hapiste işe yarayan
Hücrede volta attım, jimlastik yaptım onlar şiirdir
Estonyalı arkadaşlarım kendi hücrelerinde
homurdanıp inliyorlar ve kendilerini düşünüyorlar
Pencere beyaza boyanmış yerler muşambalı
orada diz çöküp oturdum ve düşündüm
dünya şimdi bu boyuttaydı
gardiyan kapıyı gürültüyle açtı
ve sert bir sesle
dedi ki
Burada düşünmemeye çalış

İki karga, düşünce ve bellek
uçuyorlar dünyanın çevresinde
onlar benim ajanlarım, dinlenmeden
bulutun dizinde uyuyabilirler
Sekiz ayaklı at sürüyorum
kargalar gözlerimi ve kulaklarımı gagalıyor
,dünyada ne oldu diye
ormanda at sürdüğüm yerde benekli orkideler
eğreltiotları ve mantarlar büyüyor
koşum takımları gümüşten
rengârenk süslenmiş tozluklar atların sekiz ayağında
bütün varolan renkler
gökyüzünde yıldızlar var fakat parıldamıyorlar
çünkü gün ortası, onlar gri
ve bazıları hemen hemen siyah
sürerken
sekiz ayaklı atımı
Düşünce diyor ki
at sürmen faydasız
senin için düşündüğüm ülkeleri şimdiden kaybetmişsin
ve bellek diyor ki
atının sekiz toynağıyla açtığı yollar
benim senin için hatırladığım yollardır
Düşünce ve bellek bana atın alın kemiğinden baktılar
ki şimdi biliyorsun

Gökyüzünde bulutlar dağılıyor çiftçi
tarlasında tarla kenarı boyunca yürüyor, düşünüyor
şimdi burada daha ne yapılmalıdır
kış gelmeden önce ve düşünüyor
ağaçları satmayı da
Sonunda mamutlar ve tarih öncesi kuşlar

bana hocalık yapıyorlar
mutfak tahtasına gözler çiziyorum
yaratmak için
küçük bir neşe yalnız adamın akşamına
fakat ağaçlar
pervasızca sallanıyorlar rüzgârda

Karanlık dansediyor
başka bir dünya yok
onun şişle
ineğin kafasına yazdığının dışında
örümcek ağları parmaklarından asılıyor o dansederken
yazdığı sözcüklerin içinden dansediyor
Sen bu dünyadan hiçbir şey bilmiyorsun eğer bakmamışsan
gözünden gözüne bir kertenkelenin, o böyle dansediyor
karıncalar bacaklarına çıkıyorlar
işiyorlar
saçlarına, sperm kanalının
içine giriyorlar, yokediyorlar
onun gücünü, yılan
dilini kulağının içine sokuyor ve fısıldıyor
Ben değilim
bilsem de söylemeyecektim
su yüksekti, deniz kapkara
dalgalar kıyıdan açık denize doğru yükseldiler
rüzgâr boynunu ısırdı, yaptıklarımız
düşüncelerimiz ve arzularımız
halen yüz ifadesi olarak kalıyor, zor
önce karar verip sonra bir şey açıklamak
Dağın yamacından eve baktım, savaş yıllarını hatırladım
tepede bir yazsonu akşamı
büyükler

istakoz yiyip kadeh tokuşturduğunda
Hiçbir zaman bu binada
hiçbir hayat görmemiştim
ya da oraya çıktığı halde
bina terkedilmemiş fakat oturulmuyor
Çok zayıfım uymak için ceketime
Su taş basamağı aşıyor
küçük ayaklı balıklar dipte sürünüyorlar
sonra gece geliyor
uzun pençeli gece, kutsal karanlık
tekneyi yüklemeye
onu suya itiyorum
bilmeden
deniz onu nereye sürükleyecek ve kim boşaltacak yükünü

Rüzgâr ciğerlerini patlatıncaya kadar öksürüyor, oturuyorum
bir umumi helada ve cep şişemi açıyorum
diğer bölmede komşum da şişesini açıyor
sıçıyor, sıçıyorum
bir sigara yakıyorum, o da yakıyor
böylece bu uzak ülkede
konuşuyoruz, yetkili bu bağlantımızı farkediyor
fakat düşünüyor ki
beni tecrit etmek için
yeterli değil
Rüzgâr ciğerleri patlayana kadar öksürdü
uzun zaman önce ben genç bir adamken

Hayatağacının fidanı
saksıda mutfağın masasında, o onu bana verdi
büyümesini seyretmem için
ve ilkbaharda, ilkbahar geldikten sonra

onu beraber dikmeye gideceğiz kuzey yamacına
bina ya da kule gibi boy atacak mı
boy atması tamamlanınca
yapraklarını kaynatacağım akşam çayı için
o ölmüştü
ağaca tırmanıyorum becerebildiğim kadar yükseğe
Kız sincap gibi geliyor
deniz orada, gösteriyorum
Hayatağacı bu toprakta kök salmaz
diyor kız sizin evinizde ölünmez
Ağaçtan aşağı kaydım
ve günlük işimi yapmaya gittim
fırının kapağını açık bıraktım fırına ekmek koydum
sabahleyin orada fareler dans ediyordu körkütük sarhoşlar gibi
kapağı kapadım, ısıyı maksimuma çevirdim
Astın liderlerin ruhsal hayatlarını bilmeye
gereksinmesi vardır davranışımı savundum
daha sonra gündüzün
uzun adımlarla tepeden aşağı koştum, gölcüklerin üstünden
binalar göçmekten korkar gibi oturdular
insan pazarı geçmek için acele ediyor, boynu içine çekilmiş
Bu yağmur hiç bitmez mi
Orman tavukları küçülüyor fakat bu henüz sonun
Başlangıcı değildir dedim
Tanrının sistiti olabilir dedim
Öyle o şimdi ihtiyardır dedi
pazarda yağmur yağdığında biz böyle yüzümüzü buruştururduk
yersiz olduğunu itiraf etmelisin
ki tanrı en aktif yüzyıllarında
ufak tefek şeyleri tamamladı
çözemediği halde kendi
varlığı

meselesini
Pastacı dükkânına gittim kahve ve peynirli sandöviç aldım
öyle bir dünya yok ki diye düşündüm
kendiliğinden gerçeklikle açıklanabilen
Kız yandaki masada oturdu
bir Almanla birlikte, Almanca konuştular
kız oğlanın sakalını parmaklarıyla taradı
Küçük bir kuş
bir pencereden girip diğerinden çıktı

Ben bir kurdum
kendini savunan
tilkiden
maymun gözetlediğinde

akşamleyin kederden geberdiğimde dolaşmaya çıktım
ormanda melez çamına sordum alabilir miyim
diye dallarından biz eski tanıdıklarız
ağaçlar fazla konuşmaz
otoyol boyunca eve yürürken evimizi gördüm
ve orada oturduğumuzu düşündüm

Şimdi uzak değil
ay kızılağacın dalında ve hava çok soğuk
uyu, uyu
çok geçmeden orada olacağız
Birçoğu yoldan geçip buraya sahile geldiler
denize açıldılar
birçoğu geri geldi
eşya da getirerek, birçoğu dönmedi
uyu, uyu şimdi
Adamlar ahşaptan deniz canavarı inşa ettiler ve denize açıldılar

ve başka memleketlere gittiler, oralarda yerlileri öldürdüler
kapları ve silahları çaldılar
uyu çocuk ve yorul
Sonra gemiler yaptılar gemi aslanları
iri göğüslü kız olan
çok geçmeden kış gelecek dans yeri karla kaplanacak
gölgeler karların üstünde
karşılaşacak, uzaklaşacak
gidecekler
uyu şimdi, uyu yorul
gemiler limanlarında
kışın yabancı limanlarda olanlar hariç
bir de açık denizde batanlar
uyu yorul biraz

gökyüzü açıktı şimdi
ağaçların yapraksız dallarına baktım kendi parmaklarıma
bakar gibi
sonra çam ormanının ortasına geldim
düşündüm ki yeşilin daha yeşili yoktur
ladin ağacınınkinden dört hafta yağmurdan sonra
hava açtığında
Okul çocukları ve yaşlanmış kadınlar otobüste oturdular
ben oradaydım, bunların arasında kalabalığa sıkışmış
Hiçbir gruba ait olmadan
gerçekte hiçbir devlet büyük ya da kendi başına değil
çünkü bağımsızlık gider, istiklâl yokedilir ve büyük
olana öyle çok ayak gerekir ki tökezler
okul çocuklarına bakarken düşündüm
ve düşündüm bakarken yaşlanmış kadınlara
düşünmek benim işim
Huş ağacı ormanı da güzeldir yol yukarıya tepeye döndüğünde

tabii ben de bir gemiyim karaya oturan
fakat dünya değilim
insanlar arasında insan olarak, uyukluyorum saçım savrularak
Fark yok
genç ve yaşlı insanların yüzünde
gençler şimdiden yaşlanmış, yaşlılar hâlâ genç
Ben hiç başka bir şekilde, tam şimdilik
kederimi açıklayamam
Zamanı ele geçiremezsin
Eve yürürken, gökyüzü
baktığımda gökyüzüne
yavaş adımlarla yürüdüm çünkü yüküm ağırdı
yeni temizlenmiş bakır kaplar gibiydi bir rafa sıralanmış

Uzaklara bakıyor arayacağını arıyor
düşünüyor düşüncesini, bulutun gölgesini
çimenliği geçen, bu yeterli olmalı
yola çıkıyor düşüncesini satmaya
çıkınına yemeğini koyuyor, iki büyük balığın gözlerini
sebzeler, peynir
süpürgeotu çiçekleri ve ısırgan yaprakları
yol boyunca yürüyor ve bir şarkı söylüyor
şehirde pazar var ve o oraya gidiyor
düşüncesini satmaya
etrafına bakıyor
her şey bir bakıma olması gerektiği gibi
gayet neşeli, biliyor
yolu yürürken, şimdiden biliyor
satamayacak düşüncelerini
Dünyadan konuşmuyorum ne de onun yerlerinden
sadece yerlerden konuşuyorum ve onların dünyasından
söylediğime itiraz edilemez

sakasağanlara masa adabı öğretmeye başladım
meseleyi hemen anladılar
yemeklerini yiyeceklerini
herbiri kendi taburesine oturarak
masaya sıçramak yok, farklı düşünenler çoktu
onlardan bütün iyiliksever sistemlerde vardır
düşündüm
öyle ki eğer bana verilseydi
hükümeti kurma görevi, kimlerden atayacaktım bakanlarımı
masada sıçrayanlardan mı
yoksa oturanlardan mı
taburesinde
çünkü yirmi santim yüksekliğinde, yassı
kayaların çevresinde çimenlere koymuştum
altı tane yirmi santimlik blok
tabure olsun diye saksağanlara
sofra adabını öğrenmeleri için
Saksağanlar hemen geliyorlar kahvaltıya görünce
beni mutfağın masasında
kahvaltımı ederken ve
düşünmekteyken, gece zor bir mesele değil ama gündüzler
gece incitmez ama gündüzler
imkânsız olacaktı saksağanlar beni reddetseydiler

Teorinin yolunda, öğleden sonra
aptallık ve kin bana hücum ettiler
Aptallık çürüyen odun istifine oturdu
üst dudağı kırışık ve tükürük saçarak dedi ki
sen aptalsın
az yukarda, gül dalının altında
sinmiş olan kin
kırışık alınla ve bağırarak dedi ki sen hainsin

dans yerine çıktım
gökyüzünde yaz bulutları beni ayartmak
istedi kendileriyle dansetmeye fakat ben istemedim yattım
yattım upuzun
çimenlerde, dinledim

Bir kız geldi beni uyandırmaya soğuk almamam icin
kahverengi gözlü, düğün çiçeği kadar güzel
ben dedim ki soğuk ve sıcak aynı şeyler
soğuk insanın içine karından işler
sıcak sırttan
Kalkıp oturdum ve farkettim ki elma ağacında hâlâ iki elma
vardı
Kız güldü
sen delisin, yemeğe gel
annem şimdi sofrayı hazırladı
patatesler, köfteler ve beyaz soğanlı sos

insana israr edilemez
merdiveni aşağı indiği kadar yukarı çabuk çıkması için
Otların üzerinde balık kılçıkları vardı toplanması gereken
ve kayanın kovuğunda
kuş gübreleri fakat onu yağmur yıkasın
Klasik duyarlıklar resimden kayboluyor, sevgi ve nefret
diffugere nives, düşündüm
henüz kar yağmamasına rağmen
başında aslan başından yapılmış miğferim vardı
bronz kaşlı
içeriye girmeye cesaret edemedim
acıkmış olmama rağmen
annenin dört memesi var ve rahmi saray holü kadar geniş
kahverengi yapraklar hendeği tıkıyor rüzgâr kuzeydoğudan esti

Çam yarışa hazırlanan bir koşucu gibidir
sinirli değildir
odun topluyorum, taşları ısıtıyorum
Size dünyanın verdiği kadarını veremem
sadece kendi huzurumu, onu size veririm
rüzgâr öyle sert esti ki dinginlik oldu
hayali para bankerin yüzkarasıdır
kendimi cesaretlendiriyorum
Kapı uçuyor, kolunu tutuyorum
iki elimle, faydası yok
kapı uçuyor, üstüne oturuyoruz
dünyaya bakıyoruz anahtar deliğinden bizi şimdi
eğlendiren
kız iki metrelik oluyor
sende bu kapını anahtarı yok mu diyor
aşağıya inebilmemiz için

Bugün tek bir kişi bile görmedim
fakat bütün kar yağdığı için
kendimi herkesle meşgul olmuşum gibi hissettim
Bize öğretiyorlar birçok şekilde
dünya öyle bir yerdir ki
oradan gitmeyi özlemeliyiz
Şimdi yol boyunca yürüdüğümde kar yağışı
onu beyazlattı, potin izleri belirgindi
arkama baktığımda
yürürken hatırladığım
iki yaşlı kadının sohbetiydi
kurabiye pişirmek sebep olabilir
çok kötü şikâyetlere
kollarda, baldırlarda veya sırtta
bu sohbeti dinlerken bir resim çizdim

orada insanın gözü öyle büyüktü ki
uymuyordu başına
ve bu çalıştı
açıklamaya ipi, düğümlenip arap saçına dönen
Kuru otlar topladım
ve pencere önündeki vazoya yerleştirdim
öyle ki akşamleyin konuşacağım kişi
hoşlansın
Suçlandım
gerçekleri dikkate almadığım için
sanki kendim gerçek değil mişim
gerçeklerin de öncelik sırası vardır
Kedi ağaç dalından ayağıma atladı

Ormana gittim oraya gitmek için
dereyi geçmelisin, atlamalısın üstünden
sonra dik bir tepe gelir
yamacında ardıçlar ve birkaç ladin yetişen
arazi için yanlış ayakkabı giydim, kaydım
yanağımı yosuna bastırdım biraz çatırdadı
kuru bir yaz olmuştu
Bana pazar ortasında sevişebileceğim söylendi
fakat ağzımı açmaya izin yoktu
beni ilgilendirmeyen olaylar hakkında
İçişleri bakanı meydan ortası için izin verdi
dışişleri bakanı şu şartı ileri sürdü
bazı şeyler var ki
şair ne kadar istese de anlayamaz
orada yatıyordum hâlâ orada yatıyorum
böğürtlen topladım ağzıma

Ağacın yapraklarını düşündüm

ve onları tutan dalları, bakışları düşündüm
beni nesneleştiren
beni maddeleştiren
Ben bu işe
koyulmalıydım
dünyayı öğrenmek için, kendimi değil
dünya bütün bir göz kesildiğinden beni yoklayan
haşin bir göz, kötü huylu bir delik
Masada istakozum var
kıskaçlarını doğrultuyor sanki bir şey diyecekmiş
çok diyeceği olabilir
bu masa hakkında ve aslında
onun düştüğü durumlardan, tahta çatallar
ve kaşıklar ve kepçeler kasede tuzla emayelenmiş
onda mavimsi desenler var yaklaşıyorum
daha yakından incelemeye

Kız içki bardağının kenarında oturuyordu
beni dövmek için
sen orada sadece ağlıyorsun, ben ki
şimdi kış
yapacak bir şey yok
Kalemlerini sivriltebilirdin
o şişleri dedi
tavşan için tuzak kurmaya gitseydin, bir şey yapsaydın
kışın da yapılacak şeyler var
Bana bir kedi dili yapar mısın, incecik yağ sürülmüş
onu korkutup kaçırdım gazetemi okudum
dünyanın değişik bölgelerinde savaşlar yapıldı
gazeteler olmasaydı savaşlar da olmayacaktı
Kız söylemeye geldi
beni rahat bırakır mısın diye

söylemeye geldi oda yapacağını kendisi için
duyduğuma göre dört duvarı ve tavanı olacaktı
Döşemeyi ne yapacağım diye sordu ben sorarken
çocuk boş zeminde daha çevik yürüyor
Yap odanı, odanı yap fakat beni rahat bırak
ki insanlar
birbirlerini öldürüyorlar
gittim bunu düşünmeye
tarlayı geçtim ve düşündüm ki
savaşlar ürkütücü olaylar olarak tanımlandıkça
bitmeyecekler
seyahat mı
yapmalıyım tüm çağlar içinden
barışı bulmak için
üniversitenin çatısına tırmandım ve bağırdım
mantıksal düşünce savaşlara ve zulme yol açıyor
kimse duymuyor
ben sadece
kiremitleri fırlatıyorum
üniversite çatısından sokağa
ayaklarımı saçağa basarken
düşünüyorum
ki ayaktırnaklarım
kesilmeliydi
Bu toplum henüz tamamiyle hazır değil diyor
bizim şefimiz
ayran burun deliklerine gidiyor onun
sabahleyin ayran içerken
İşsizlik var, çevre sorunları
bütçe açığı, enflasyon
çocuk yuvasında yer kıtlığı var
içki hayasızca içiliyor

vergi kaçakçılığı hemen hemen yaşama biçimi
et cetera
o bizim şefimiz burnundan konuşuyor
Ne yapmaya çalışıyor
bu toplum hazır olduktan sonra
onu şimdi gardiyan olarak
çok şeyle görevlendirmişler
kültürlü adam
ki hazır toplum contradictio in adiecto dur
Artık itiraz etmeye gücüm kalmadı
mavi başlı sarı peygamber kuşları avluya kondu
motacilla flava
saksağanlarla dövüştüler
Dudaklar kabarır onları yaladığımda bulutlar, düşünceler
diğer bütün canlılar gibi
ürküyorlar, istemiyor, fakat istiyor

Dünyanın etrafını üç kez gemiyle dolaştıktan sonra
yeteri kadar kazandım
babama bir kulübe satın almak için
onu inşaya çalışırken iskele
nasıl olduysa kaydı
sırtım incindi
şimdi her sabah saat
dokuzda uğramalıyım
bildirmeye
hastalık sigortasına, yoksa onlar düşünürler
ki onların parasıyla eğleniyorum
onlara dedim ki eğer ayağım kırılsaydı
onu da bildirmeye gelmeli miydim
dediler ki sizin bacağınız kırık değil sadece sırtınız
ve durum bu olduğuna göre

bildirmelisiniz
onlar siz dediler
açıkça kolay yutulur bir lokmaya
benzemediğimden
O hayatını anlatıyor, bu gemi ahçısı
fakat ben şimdi çam ormanındayım onu düşünüyorum
onun saçı
karışmış ve burnu kötü patates gibi olmuş
yılın en uzun gecesi
yıldızların parıldadığı bir gece
kız bulaşık tezgâhında oturuyor ve şarkı söylüyor
fareler geçitlerini inşa ediyorlar
O ölümden korktuğundan kızı öldürmeye karar veriyor
harici elbiselerini giyiyor
bıçağı cebine koyuyor
dağa gitmek üzere yola çıkıyorlar
böğürtlenleri kırağı çalmış ve kız diyor
ki sen onları toplamamışsın
Dağa tırmanıyorlar, kız Minotaur uyuyor diyor
o kızı elinden tutuyor
çöp tenekesinin yanına geliyorlar
ve tekrar yıldızları görüyorlar, gök cisimlerini

22.12.1982

DANSA DAVET

1980

Dans yerini hiç bulamayacaksın
eğer ayağın öyle duyarlı değilse
acele etmek için, bakmaksızın geçmek için yılanı
korkutmadan
ve üvez ağacının kökleri üzerinden onları incitmeden

o çok arkadaş canlısıydı
onun için kraldı o
her zaman endişeliydi

yeni çağa biat ettim
ve o onu bildi
beni ciddiyetle sorguladığı için
ciddiyetle yalan söyledim

ve o ocağın altıncı günü
öyle oldu ki
arılar uyandılar
ve yol gösterdiler bana
dağın tepesine orada mumlar kilise inşaatında yandılar

ve bu öyle oldu ki
kutsal kitap doğru çıktı

yeni çağ uyukluyordu
altın beşiğinde
şekertopunun içinde
mirasçılar unutulmuştu ölü adamların masasında

Geri gelme
Quetzalcoatl
biz diğer tanrılara tapınıyoruz şimdi
senin kuşlarının tüyleri süpermarkette
özel teklifte
senin göllerin buz
köprüler adadan adaya
insanların endişelerinin egzos boruları
binaların pencerelerinden
bakıyorlar yorgun gözler
meydana
ki orada kırmızı masum kan
geri gelme
Quetzalcoatl
atalarının inancında kal

Skärhamn'da
gün çok güzeldi bugün
kahvede oturdum
güneş batıyordu
o oradan
batar her zaman
balıkkilisesinin arkasından
yaşlı adam masaya yanaştı
benim gençlik arkadaşı olduğumu düşündü
ve konuştuk
geçip giden hayattan
kahvemizi yudumlayarak
birden acele etti
Ingemar dönecekti
bir jet uçağı havada iz bıraktı
buzdaki çatlak gibi
ya da bir yara
bıçak yarası
üşüdüm
aniden yapayalnızdım
korkunç bir bacanın içindeymiş gibi
Dubçek Ankara'da
Büyükelçi rolündeydi
Allende demokrasiyi acemice savunmaya kalkıştı
Fidel'den hediye aldığı otomatik tabancayla
beni bekledi
dehşet vakti
yola çıktım yürümeye
çocuklar çığlıklarla selamladılar
onlar beni anlıyorlar bu dünyada nerede olsam
her şey öylesine
karmakarışık ki
limanda balıkçı gemisinin zorlu kalkışına baktım
buzlar haykırıştı iki yanında

DAĞDAKİ DANS YERİ

1977

Bugün başka yoldan gidiyorum
çayırlığa batıdan giriyorum
dağı farklı görmek istiyorum, denizin ışığında
hava bir kâğıt mendil

ağaçlar benekleri
merada geziniyorum
şair olmak istiyorum şarkıları
taşları yola çıkaran
ve düzenleyen
sur duvarı yapmak için
ağaçları yürüten
insanlara konut yapan ustaya

Anlamsız hüznü
taşıması zor
fakat yine de, hâlâ görmek istiyorum
her şeyi farklı, denizin ışığında

Yılanlar küçük dilleriyle
kulağımı yalıyorlar
öyle ki gene işitiyorum
dünyanın seslerini
kutsaldırlar
yemişler üvez ağacında

bu barışı sürdürmek istiyorum
omuzlarımdaki yaratıklarla
dans yerleri dağın üstünde

Gazeteden okuyorum 30000 ördek öldürülmüş
ve şaşırıyorum bu kadar çok
daha önce hiç duymadım
buranın yakınında, ne kadar insan ondan
uzakta, bu dünyada

Fırını yakıyorum, yeri süpürüyorum
evi süslüyorum karım gelecek
onu karşılamaya gidiyorum otobüsle geliyor
elleri eşya dolu
o değerini kendisi taşıyabilir
ben nesnelliği alıyorum, benim elimde
o daha hafif
şimdiden bahar geldi

Dün gece Nixon duvarları kâğıt kapladı, bugün
Çin'e uçtu
kedi yolda yürüyor, fırında rüzgâr sesi var
henüz karanlık değil şimdi
gökyüzü çekici dudakkarası

30000 ördek öldürülmüş, rus ördekleri
İşveçliler öldürmüş Norveç sularında
ne kadar insan ondan uzakta, bu dünyada

Sen ki inanıyorsun toplumun gelişebileceğine
sen ve arkadaşlarının çalışabileceği ve düşünebileceği
Lenin mozelesinde yatıyor
öyle ki tamamiyle ölü!
kanuna bir ilave geliyor
kanuna karşı iş yapmayı yasaklıyor
yasaklıyor bizi
ve çok geçmeden hiçbir şeye izin yok
düşünceler dışında
ölmeyi anlamayan

Kışın gündönümü
arılar sımsıkı tutunmuş birbirlerine
kovanın ortasında
İsa doğuyor bal kokulu bir çocuk
Güneş batıyor
kırmızı kıştopu, göbekli bir adam gibi
komşumuz, marangoz
yatağa yuvarlanacak

Yılın ilk gününde
iki porselen testi yerleştiriyorum ağız ağıza
bütün gece
Markx'ın hatasını düşündükten sonra
masa örtüsünde Berghaus'un projeksiyonları
renkleri
bence yeşil

Marx'ın hatası Lenin'dir.
Stalin de Lenin'in hatası
fakat Stalin hata yapmadı
kardanadam yapıyorum
kederli faşistin avlusunda
bu kıştan bir hatıra
marangoz, komşumuz
diz çöküyor ve resim çekiyor
çok kar geliyor
bu yıl hasat iyi olmalı

faşiste soğuk bir kilise
İsa'ya ısınanını
inşa edeceğim
yazın ilk huysuz rüzgârı geldiğinde
dağdan ineceğiz
korunmasız fakat birbirimizin uzuvlarıyla
nereye koyacağız umudumuzu?

Noel ertesinde
insanların mutfağında otururum
bira içerim ve dilleri dinlerim
bu onların işi, onların belleği
ve korkarım, bir şeyler söylerim
fakat o yuvarlanır
ağızdan döşemeye at nalı gibi

Güneş battığında
ve kedi yemeğini yediğinde
fırını yakarım
ağacın imi hüzün vericidir
şimdi bakırsoğuğu gökyüzü karşısında

Bütün algılanan şeyler
simgelerdir
çığlık ve soru
ağaç
ve yılandır:
$
sandalyeye oturuyorum zahmetle
çalışıyorum
halıdaki gibi

Fakat dakikada üç ton
ne fışkırış
tanrıların gücü aşikâr

ve zorluyorlar
falını okumaya
kuşların söylediğinin

Yağ
zemine çöker
çökelle birleşir
ve yenilen organizmaların
üretimini azaltır
bozarak onları
bu uzun sürebilir
hesaplanamayacak kadar

fakat savaşa gitmeye niyetlenen herkesin
yağa ihtiyacı var

kitap okuyorum
dinleniyorum, yürüyorum
ayın yolunu

Tanrının çocuğu kahraman İsa
diriliyor
ve insanlara yazma sanatını öğretiyor yeniden

Sümbülayında ılık günler gelir
dükkânın önünde oturup havanın titreşimini gözlerim
bakarım dağa çıkan insanlara

Eylülden sonra ekim gelir

Bugün yemekte turnabalığı vardı
kuzeyde seyrek rastlanan

Sümbül karahindiba zamanı
sanırım yazmayı öğrenmiştim
şarkılar doğanın dilbilgisini izlerler
ve orada bir süre kalmıştım

Sümbülayı kuzuları otlağa getirir
ve aşıkları denizdeki gemiye
ve Galtung batının yıkımını öngörür

eller çekçek arabasından gökyüzüne uzanıyor

Tabutum yarılıp içi oyulmuş
meşe
ve güvenilir adamlar
beni dağa taşıyorlar
oradan tüm köy görünür
ve vadiye inişler
fakat beni taşlarla örtmüşler

Emin değilim
daha iyi olacağından
fakat her zaman özledim Troçki'yi
yollar şimdi su birikintili, yağ

su birikintilerinde kokuyor
ve ilkbahar
komşum telefon telinde iki sığırcık görmüş
öyle yalnız bir insan ki o bunları görüp de
anlatmaya gelmek için

Devrim fakat ayaklanma
demek istiyorum ki Troçki'nin kovulması hataydı
seni daima özlüyorum
otobüsler, savaş zamanı
yollarda kan izleri, bir şeyler
kesin
yeni bir paradigma
kimse kazanamaz fakat Troçki'yi istiyorum
zafer şöleninde
yazın mobilyalar dışardayken

İki masa üzerinde eski hikâyeleri sergiliyorum
kalkanlar ve mızraklar ve alev
omuzlarını çarpıyorlar
insan insana karşı savaşta
yere düşüyorlar
toza toprağa bulanıyorlar
ve ölümün gecesi onları örtüyor
sabahleyin savaştan konuştuk
şimdi olandan
doğası onu yavaşça ifşa ediyor bize
bu insanların düşmesiyle ilgili değil
veya sabun kıtlığıyla
bize ne olduğunu düşündüğümüzde
bizden ne istediklerini biliyoruz
fakat onların kim olduklarını bilmiyoruz

Sahile indiğimde
kuşlar ağaçtan havalanıyorlar
aniden, sanki yaprakları onlar döküyorlar
ve üşüyorum
dünyayı basitleştirip
labirente dönüştürüyorum

ki onun yüreğinde minotaur soluyor
yasak bir aşktan doğmuş
bir makina
canlı hücrelerin tahrik ettiği
ve görevi
giderek geliştirmek koruyucu bir labirenti

Sadece minotaur yokedilince
ve labirent dönüşünce dans

yönetimine, politika tekrar oluşacak
Budur şimdi savaşılan savaşın doğası

Minotaur'u bulmak zor değil
daha zoru onu yoketmesi
en zoru labirentten çıkış yolu bulması

Sahile indiğimde, mırıldanırım
çok parlak, çok temiz
Aridela! Arihagne!
Yeraltı temizliği! Gökyüzü parlaklığı!
Öyle çok inanç gerektirir
ki kimse onu
taşıyamaz tek başına
eski hikâyeler
iki masanın üstüne
iniyorum
sahile
bütün sabah
beklemeye
öylesine uzun yıllar ki her yelken
gözüme siyah görünecek

BÖLGE

1973

Evler ve insanlarla ağaçlar mimarın yaptığı
hepsini görürsün kahvenin penceresinden
yakında öyle yaşlanacağım ki her zaman olduğu gibi
başlayacağım çalışmaya özelliklerimin tarihini.

Fakat doğanın yüzü ılık
dünyanın sonuna kadar.
İlkbahar günleri bulanık anı kokarlar,
el, nefes almayı hızlandırır.
orman bir akademidir barbarların tahrip ettiği,
rüzgârda işitilir
yokedilen kuşların türküsü

Milyonlarca karahindiba-güneşinin kokusu
sonunda uyanıyorum
dünyaya açıklama gerekmez.
Köpek havlar: defolur.
Buraya ayakkabılarınla gelme

MUTLU BİR ZAMAN

1971

Düşüncelerim değişmez
işlenmiş dövmeler gibi,
resmini çekmeye çalışmıştım
bir an görüş alanına girince.

yaz bitmişti
sanki her şey bitmişti
sandalyeye oturuyor veya dışarı bakıyorum,
hâlâ çayırda yürüyorum
soğuk vücudumu ele geçiriyor:
hatalarımdan başka bir şey düşünemiyorum.

STALIN'İN BAŞININ ÜSTÜNDEN BAKIYORUM

1969

Helsinki'de bir dahaki kitabım için anlaşma yaptım
ve sosyalizmi düşündüm
eşlik edildi Papescu'ya istasyona kadar
ve sonra balıkpazarına levrek almaya uğradım.
Bugün levrek pişireceğim.
Sosyalizmin düşü benimkinden farklı.
Bir kadın üstün bilgisini ortaya koyarsa
gitmesi daha iyidir eğer nereye gideceğini biliyorsa
elementler kirleniyorlar.
Parçalara ayrılmayacaktık ne de erimeyecektik taş haline
Güç herkesin elinden kayıyor ve gücü ele geçiren
nereye el atacağını bilmiyor.
Fakat düşüncemi kurutmak üzere asmayı istemiyorum.

Helsinki yolculuğundan hatırlanacak bir şey kalmadı.
Tekrar geri dönüyorum.
Stalin'in büstüne haşere ilacı sürdüm,
çok güzel görünecek ölü böcekler saçlarında.
Stalin'in hakkında kötü konuşuyorlar,
ölünün arkasından konuşmak kolaydır
fakat başkalarından daha kötü olması nasıl mümkün:
fırın yaptı da yapanları içine mi attı.

Ben ne istiyorum:
yaz ve yabani çançiçeği,
ayağımın altı dehşetli soğuk.

NEREYE GİDERSEM GİDERİM

1965

Hayat engebeli bir aydınlıktı
Yol ormandan geliyordu, sülünlerin kaynaştığı
güneş batarken
arazi parlak yeşildi.
evler araziyle parsellenmişti, elimin sırtı ılık kokuyordu.
kafamda düşünceler vardı,
hiçbir zaman yayınlamayacağım,
çünkü onlar ortalığı daha fazla karıştırırlar.

Yeni kelimeler öğrendim
nincompoop gibi,
anlamı ne düşünüyorsun?
Titrek kavak ne yapar?
Nerdeyim dışardayken?
(Bir evde oturmuştuk, tren gürültüsü kaybolmuştu:)
Başka ne erdemler bulabilirdin
kendi erdeminin dışında?
Görünürdeki her şey gerçek, gözlerinde bakıştır.

ŞARKI ŞARKIDAN UZAKTA

1966

Gözlerinin ünü harika
Burada evler dayanıksız elmalar pörsüyor
herkes ah ediyor

Bir an sonra yanımdasın daha sonra anlamsız yaşlı
ağlayan bir kadın

Senin vaginanın keyfi kaçmış ve mavi dağlar benim
rahat ettiğim

Yolculuktan pencere önündeki kuşu hatırlamıyorum
ölüm nasıl mümkün olur

Bir at bize uzun zaman baktı manastırın bahçesinde
hiç kişnemeden

GERÇEKTEN NE OLUYOR

1962

Seni seviyorum
yabancı bir ülkeyi sever gibi
kayalıkları ve köprüyü sever gibi
ıssız bir akşam gibi kitapların kokusu sinmiş
bu dünyada sana yürüyorum
gökkubbenin altında
arasında iki ışığın
düşüncem, seni giyinmiş

bu macera savaştan iki yıl önce başladı
bir köyde savaştan sonra sovyetlere ait olan
savaştan hatırladığım sadece yangınlar muhteşemdiler
artık öylesi görülmüyor
itfaiyenin sesine pencereye koşardım
çocukluğum boyunca hep yoldaydım
komünist oldum
mezarlığa gittim ve melekleri öğrendim
artık öylesi görülmüyor
sella in curuli struma Nonius sedet
İskenderiye'de kitaplar yaktım
bir taş ve çiçek rolü oynadım ve kilise inşa ettim
kendim kendime şiirler yazdım sandalye
aşağı yukarı sallandı
arkası yüksek olan bugünlerde öylesi bulunmuyor
yüksek bir şiirdir benim para bekleyişim
ne biçim hata, yanlış yol ve doğru, yol değil
$\pm$ 2 dir
geleceği yaşıyorum
okuyorum yarının gazetelerini
Kruşçev'i destekliyorum baykuşu odadan odaya taşıyorum
ona uygun bir yer arıyorum, bu macera başladı

Helsinki'de oturuyorum
Helsinki Finlandiya'nın başkentidir
deniz kıyısında Leningrad'ın 120 mil batısında yer alır.
Helsinki büyüyen bir şehir, kiralar çok yüksek
Ormanlarımızın ortasında sırtımız deve dönük oturuyor ve
hayalini kuyudan gözlüyoruz koyu bir elbise,
beyaz gömlek giyiyor ve
gümüş rengi kravat takıyor. Onun ülkesinde
her şey buradan farklı
orada onlar başaşağı yürüyorlar ya da başsız
Biz ormanımızın ortasında oturuyoruz
fakat uzakta batıda büyük bir ülke var onun kıyı sularında
büyük
gözler yüzüyor bu kadar uzağı görebilen
Helsinki Alvor Alto'nun planına göre yeniden inşa
ediliyor

ismi büyükkaribu olan bir enkazda oturdum
bir kadın döşemeye oturdu
memeleri gözlüyordu
bölgeyi
kadının kuşlarının yeri
dudakları aşağıda söğüt yaprağı gibiydi
L'amour che muove il sole e l'altre stelle
adil bir ifşaat kitabı yazıyordum
ilahi olmayan bir komedi
öldüm
İsa balığa
ve parıldayan göze dönüştü

güneş parıldıyor
gün güneşli sanki büyük bir otel ve
akan bir yıldız madeni
tarihi bir resmi geçit
bir gösteri
ayakkabıların tabanları kan içinde
bildiri
tramvay gitti
uzaklara
şehri terketti

damarların ağı
içinde kaybolunur
ve pencereler
sıkışıp kalınır
kurtulmaya çalışılır

Bir taksi yatıyor suda sırtüstü

biraz serin
o gökyüzü ki
bir eşkenar üçgen gibi görünür bakan göze
donmamış bir noktadan bakar gibi
bir artist St. Anna caddesine yürüdü
ağacın gövdesi çıplak kış şimdi
cinayet işlemek ince cam bardakları düşürmeye benzer

DÜNYADAN

1961

ŞİİRLER VE HIPPONAKSIN ŞİİRLERİ

1959

DELİ ADAMIN ATI

Bir at satın aldım deli bir adamdan
onu kendisi çizmişti
bununla beraber o tam bir ata benziyordu
fakat gözleri burun deliklerindeydi
Bunu o yapmıştı
amacı: insanlar anlamalıydı
nasıl deli olduğunu
ve daha iyi satın almalıydılar.
Ben bir tane satın aldım.
Atı düşündüm çam ormanında durmaktayken
akşamüstü kan damlamaktayken güneşin kulağından.

DIANA

Ahşap bir gemide adaya gidiyoruz.
Deniz sanki bir ayna.
Aynaydı. Not aldım:
«Gökyüzü. cihannüma. Nisan
Diana Nemorensis.»

gemide birçok küçük kamara vardı
kamaralarda insanlar peykelerde oturuyorlardı
ve birçok boş dolap
hiç kapaksız. Yazdım:
«Diana'nın aynasında ay mutlu zamanları
gösteren bir saattir!»

Bütün kamaralara uğradım
ve bütün dolaplara göz attım,
yazdım: «Seni düşünüyorum.
Burada birçok küçük kamara ve boş dolap var
seni düşünürken kayboldum.»

Diana cihannümada oturup kapı aralığından
ayı gözlüyordu.

PATATES HIRSIZI

Yatak gibi uzun ve karanlıktı yıl,
iki rüzgârın arasında uyudum,
dal siyah böğürtlenlerle doluyordu

İki müzeye uğradım,
İlki çağın dönüşümüne dahil olan küçük burjuvalarındı,
ikincisi devletin satın aldığı resimlerin
çağın dönüşümüne dahil olan küçük burjuvalara uygun
yıl uzun ve karanlıktı,
orman müzelerin içinden gelişiyordu.

Yazın dallar çiçeklendi,
nerdeyse bir araba satın alacaktım
fakat sonra bir küçük burjuvanın patateslerini çaldım
ve onu insanlık hususunda eğittim. Korkunç bir yaz!
Sonbahar bize nemli mutlu gözler verdi uzaktan
ve ben kovuldum bütün lokantalardan.

Kâğıttan kesilmiş şairlerden şiirler okudum
sözler ağızlardan yazı gibi geliyordu,
şairler tahta taburelerde oturuyorlardı
iki ormanda ve mehtabı dinliyorlardı.

Uzun ve karanlık yatakta yastıksız uyudum,
polisler arkamdan takip ettiler
ve patatesler polislere nanik yaptılar.
Güneşler küçücüktüler siyah böğürtlenler gibi.
Bisikletin arkasına atladım ve dünyadan uçup gittim.

Bir tepeye sürdüm ve bir kız bir sepet tutuyordu,
Kız mavi etekliydi ve bisikletin selesine oturdu.
Tepenin doruğunda kızın etekliğini çıkarttım,
kız sepeti açtı ve oradan küçük bir aslan fırladı
ve kış uykusuna yatmak için kar altında ilerledi.

Polis arkamdaydı.
Bisikletin arkasından atladım ayın içinden geçip gökyüzüne.
Kendi isimlerimi kitaba bağırdım ve kitabın kapakları
kapandı.

ŞİİRLER

1958

DİĞER ŞİİRLER

1958

Sabahtan akşama kadar, derneklere gidiyorum
dünya kayıtsız bir düzlük
senin içinde ve etrafında: evet sen hürsün
git nereye istersen.
sen olağanüstü hürsün: sadece
hızın tayin edilmiş.

Akıllı adam, Yunanlı,
lakabı Karanlık'dı
haklıydı, şimdi
onu anlıyorum:
oraya akşamüstü hiç gitmeyeceğim
ve geceleyin, uykuda
başlangıcıma geri döneceğim.

EPİGRAM

Hermes hey, yardım et bana, Maija'nın oğlu
donuyorum

bu paltonun içinde tamamiyle.
işe yarar bir palto ver
ve bir yudum şarap, yani eğer varsa.
Hipponaks, dilediğini elde ettin,
paltonu, içinde üşümüyorsun, susamıyorsun şaraba
birinin ölümü, diğerine kinayedir.

GÖÇ

büyük kuşa büyük yuva gerekir
küçük kuşa daha küçüğü yeter
gitmek için hava ne kadar güzel
öyle dedim gülümsedim
babam elimi sıkıp vedalaştı
annem kucakladı sonra yola çıktım
ve nakliye arabası hareket etti
insanları aldatmak kolaydır mesela nakliyeciyi
onun beklediği yerde oturmuyorum
ne de eşyalarımın
varsın o öbür sigarasını da yaksın
ama benden hiçbir haber almayacak
ben küçüğüm çünkü küçük kuştan daha küçük

CENTAUR

Sen başsın, ben ayağım.
Ben başım, sen ayaksın.
Seni yönetiyorum.
Beni yönetiyorsun.
Bu gece ayakbileklerimiz kelepçede
neşeli, gözlerimiz dünyaya bakıyor.

YAŞLILIK

Vah zavallı Dionysos yaşlı ve titrek!
Parkta diz çokmüş, elleri titriyor,
asası kırıldığında, kızlar düşüyorlar
gizli deliklerinden dışarı ve dönerek kikirdiyorlar
vah zavallı Dionysos!
Parkta göbeği üzerinde, ayakları kuzeye bakıyor
sakalı yeşil oluyor ölümden sonra bile
ve nefes alıyor
şehrin soluması gibi
ölümde bile
Vah zavallı Dionysos.

VARIA HIPPONAKTEA

1
Karım bir daha şiir yazmamı yasakladı:
her gün Amerikan erikleri almıştım,
uğrayan iri memeli kızlardan
so moist and tender you can eat them like candy.

2
Ormandan buluşma yerine gitmekteydim
havaya kulak kesildiğimde
(nasılsa söylemişlerdi)
kulak kesilmeyi ormanın sesine bir süre.

3
Cumhuriyetin hayvanlarının ortasında o (Kerkidas)
bildiğinden şaşmadı: sadece nefes aldı.
Zeus da onu takımyıldız yaptı.

4
Kaplumbağanın küveti kendi sırtında:
Yağmur yağdığında ters döner ve yıkanır.

Samanların mareşali at sürüyordu.
- Mareşal nereye, diye kaplumbağa sordu.
- Nereye ben, ihtiyar
at sürüyorum hepsi bu.

YAYIN LİSTESİ

M. RİFAT	Dilbilim ve Göstergebilimin Çağdaş Kuramları
JAKOBSON	Sekiz Yazı
BECKETT	Eşlik
HEISENBERG	Parça ve Bütün
HILL	Yılın Baharında
BORGES	Sonsuzluğun Tarihi
ALBERONI	Aşık Olma ve Aşk
BUTOR	Roman Üstüne Denemeler
ECO	Alımlama Göstergebilimi
MURDOCH	Ateş ve Güneş
IONESCO	Amédée
SAMUELS	Antonioni Truffaut Fellini Bergman Sinemasını Anlatıyor
Z. İPŞİROĞLU	Tiyatroda Yeni Arayışlar
BATUR	Söz'lük
FRISCH	2 Oyun / Kont Öderland Santa Cruz
MAGRITTE	Gerçek Resim Sanatı

FİNLANDİYA'DAN USTA BİR SES:
PENTTI SAARIKOSKI

Pentti Saarikoski (1937 – 1983), postmodern Fin şairlerinin en yetkinlerinden biridir. Orijinal yaratıcı ve verimli gücü sayesinde hayatının kısa sürmesine rağmen kendi memleketi olan Finlandiya'da çok yaygın bir üne kavuşmuştur. Dünyanın belli başlı dillerine çevrilmiş olan Pentti Saarikoski Finlandiya'nın en büyük yazın ödülü olan Alexis Kivi (1974) ve Fin Kültür Vakfı (1975) ödüllerinin sahibidir.

Bu kitap, şiirlerinden seçmeleri ve başeseri kabul edilen "Karanlığın Dansları" kitabının tam çevirisini içermektedir. Bu şiirinde ışık ve dans organizasyonu öylesine yeni bir ritm ve müzikle ilerler ki Saarikoski'nin ölümün arasıra tekrarlanan çağrısını işittiği farkedilir. Şiir Heraklit'in dansıdır. Karanlık, bilindiği gibi Heraklit'in laka'bıdır. Saarikoski kendini Heraklit ile özdeşleştirir. Şiirde zaman zaman nefis bir neşe ve bu dünyanın nasıl işlediğinden haberdar olmanın kurnaz bilgeliği vardır. Şiir Saarikoski'nin kendi ölümünün bilincinde oluşuyla ve onu kendinin bütün kusurları ile sevgi, aşk ve humorla yavaş yavaş, sindire sindire kabullenmekte oluşuyla ek bir dokunaklılık kazanır. Şiir gelmekte olan kendi ölümünün duyurusu ile başlar. Çok güzel bir kız bir yandan dondurmasını yalarken ona,

"seni karanlığa götürecek olan ışığım"

demektedir.